

Temadiskussion om affaldssortering

Vi får nye regler for affaldssortering. Vi vil derfor gerne spørge Jer:

Har I nogle gode ideer og forslag til, hvordan vi i fællesskab kan få den nye ordning til at fungere på en sådan måde, at det bliver en håndterbar, effektiv og fornuftig løsning for alle involverede parter?

I det følgende beskriver vi ordningen samt nogle erfaringer andre steder fra, der hvor ordningen allerede er indført. Beskrivelsen er ment som et oplæg til diskussion.

Har du sommerhus, får du nye affaldsordninger i anden halvdel af 2023. Spandene uddeles i september/oktober 2023, og ordningen starter fra 1. november 2023.

Beholderen til mad/rest bliver stående, og så får du tre nye beholdere, så der kommer fremover til at stå i alt fire beholdere ved den enkelte ejendom.

De nye sorteringer er papir, metal, glas, pap og plastik/mad- og drikkekartoner. Sommerhusene skal fortsat aflevere tekstiler og farligt affald på genbrugsstationerne.

I sommerhusene tømmes beholderne til Glas/metal: Hver 8. uge i sommerperioden og hver 12. uge i vinterperioden = 5 tømninger/år. Pap/papir: Hver 4. uge i sommerperioden og hver 8. uge i vinterperioden = 10 gange/år. Plastik og mad- og drikkevarekartoner: Hver 4. uge i sommerperioden og hver 8. uge i vinterperioden = 10 gange/år.

Vi foreslår I tager hul på diskussionen med jeres medlemmer i grundejerforeningerne på Jeres generalforsamlinger. I FSNR holder vi repræsentantskabsmøde primo juni. Her vil vi gerne drøfte emnet med Jer. Hvis I har input fra Jeres egne diskussioner, så tag det gerne med på repræsentantskabsmødet.

Vi håber på en frugtbar debat og en erfaringsudveksling, der kan hjælpe os alle.

Indhold

Temadiskussion om affaldssortering.....	1
Den nye sorteringsordning vil gælde for alle	4
Den nye ordning vil være kompleks og dyr	4
Ordnningen vil kræve noget af os alle sammen	5
Ordnningen er også udfordrende for renovationsarbejderne	5
Her i Odsherred er den konkrete løsning således	6
Affaldssortering vil ikke kunne fungere uden samarbejde.....	7
Fællesløsningen	8
Naboløsningen.....	9
Stille frem løsningen	10
Alle husstande må tænke over, hvordan deres eget affaldssystem skal designes.	10
Oplæg til diskussionen.....	14

Dato 3. februar 2023

Den nye sorteringsordning vil gælde for alle

Senest ved udgangen af 2023 skal alle kommuner have indført de nye regler for affaldssortering. Det betyder, at alle husstande i byer og i landområder skal sortere affald i 10 grupper. De 10 grupper af affald er følgende:

1. glas
2. farligt affald
3. metal
4. madaffald
5. papir
6. mad og drikkekartoner
7. restaffald
8. tekstiler
9. pap
10. plast

Den nye ordning indebærer, at indsamlingen skal være ens i hele landet og dække alle helårsbeboelser, sommerhuse og arbejdspladser. Enkelte fraktioner kan blive sorteret midlertidigt i spande eller poser fx farligt affald og tekstiler. Derudover kommer andre typer af affald, som skal afleveres på genbrugsstationer som fx:

- haveaffald
- byggeaffald
- genbrug
- storskrald
- elektronik
- Flamingo

Formålet er med tiden at indføre cirkulær økonomi i den skala, der kan lade sig gøre, ved at opdele affaldet i 4 kategorier:

1. Forberedelse mht. genbrug
2. Genanvendelse
3. Anden nyttiggørelse
4. Bortskaffelse

Her er et link til sorteringsvejledningen:

<https://www.odsherred.dk/da/bo-og-leve/affald-og-en-groen-hverdag/affald-og-genbrug/dit-affald/>

Den nye ordning vil være kompleks og dyr

Overalt i Danmark er kommuner og affaldsselskaber i gang med at udrulle affaldsbeholdere til borgerne, så de kan få hentet de aftalte 10 fraktioner helt hjemme ved husstanden.

Dato 3. februar 2023

Dansk Affaldsforening dokumenterede allerede i forbindelse med de politiske forhandlinger i foråret 2020, at de mange nye ordninger ville føre til gennemsnitlige gebyrstigninger på mere end 500 kr. pr. husstand - og ikke 55 kr. pr. husstand, som var – og stadig er – Miljøministeriets vurdering.

I dag, knap to år efter aftalens indgåelse, har mange kommuner og affaldsselskaber konkrete bud på, hvad det vil koste at implementere de nye ordninger. Flere steder stiger gebyret med over 1.000 kroner pr. husstand og andre steder mellem 500 og 1.000 kroner pr. husstand.

Det der driver omkostningerne i de enkelte ordninger er følgende: tømning af affaldsbeholdere er langt den største udgift, og fylder sammen med afsætning og indkøb af beholdere 70-80 % af de samlede omkostninger for de tørre genanvendelige fraktioner og mad-/restaffald.

Kommuner og affaldsselskaber har stort set ingen indflydelse på omkostninger til tømning, afsætning og indkøb af beholdere, da disse opgaver udbydes, og omkostningerne bestemmes af "markedsprisen", som varierer over tid og sted.

Det fremgår desuden, at en eksempelkommunes omkostninger til tømning og beholdere langt overstiger den lille indtægt fra afsætning af affaldet. I en eksempelkommune, som består af 20.000 husstande, skal værdien af rest- og madaffald og de genanvendelige fraktioner samlet set stige med cirka 25 millioner kroner alene for at dække tømnings- og beholderomkostningerne.

Selv om økonomien i ordningen ikke lige nu er opløftende, er der ikke tvivl om, at økonomien skal gøres mere cirkulær, og at de ressourcer, der er i affald, skal genbruges i langt højere grad, end det sker i dag.

Ordningen vil kræve noget af os alle sammen

Skal ordningen fungere, må det ikke være en dårlig oplevelse for borgerne, at sortere deres affald, fordi man skal bevare borgernes engagement og tillid. Det kræver høj service, enkle løsninger og dialog. Når man skal sortere i 10 fraktioner, skal det ikke være bøvlet og besværligt. Åbenhed, transparens og videndeling er nødvendig for at sikre en tilfredsstillende løsning på sigt.

Mere og bedre sortering koster flere penge. Reduktioner i affaldsgebyret vil medføre ringere service som overfyldte spande, færre tømninger, lugtgener, potentielle arbejdsmiljøproblemer for skraldemænd- og kvinder, mindre og dårligere dialog med borgerne. Derfor er der en grænse for, hvor lavt man kan sætte gebyret.

Ordningen er også udfordrende for renovationsarbejderne

Overfyldte skraldespande, der ikke bliver tømt, eller for dårlige adgangsforhold for renovationsmedarbejderne kan give konflikter mellem borgere og renovationsmedarbejdere og kommunen. Derfor er det vigtigt at styrke dialogen om sortering og håndtering af affald mellem parterne.

En større forståelse for hinandens problemer og arbejde skal medvirke til, at der bliver taget hånd om de problemer, der opstår. Problemer som overfyldte skraldespande eller forkert placerede spande hos borgerne.

Her i Odsherred er den konkrete løsning således

På nuværende tidspunkt forventes ordningen for sommerhusene at starte medio 2023.

Der er valgt en løsning med opstilling af nye 3 x 240 liters beholdere. De to med skillerum den tredje uden skillerum. Den ene med skillerum er til glas og metal, den anden med skillerum er til papir og pap. Den sidste uden skillerum er til plast og fødevarerkartoner. Vi bibeholder derudover spanden til madaffald og restaffald. Dvs. 4 spande for hvert sommerhus.

Der er færre tømninger om vinteren, bla. for at reducere kørslen med skraldebilerne om efteråret/vinteren:

- Glas og metal tømmes hver 8. uge i sommerhalvåret og hver 12. uge om vinteren (ca. 5 tømninger pr. år)
- Papir/pap tømmes hver 4. uge i sommerhalvåret og hver 8. uge i vinterhalvåret (ca. 10 tømninger/år)
- Plastik + mad- og drikkekartoner tømmes hver 4. uge i sommerhalvåret og hver 8. uge i vinterhalvåret (ca. 10 tømninger/år)-

Sommerperioden = 1. april – 31. oktober

Vinterperioden = 1. november – 31. marts

Ruterne for afhentning af de enkelte beholdere besluttet af vognmanden, således at man sikrer fuld udnyttelse af alle bilerne.

Fra 2023 træder en ny producentansvarslov i kraft for emballageaffald. Det betyder, at producenterne fremover bør kunne stå for betalingen for bortskaffelsen af affaldet. På sigt vil det betyde lavere renovationsafgift, men formentlig også en højere pris for de varer, vi køber.

Målene for de nye spande er vist nedenfor

Dato 3. februar 2023

Alle sommerhusejerne skal modtage de tre nye spande, medmindre der laves naboordning eller fællesløsninger.

Indsamling af elektronik vil blive en bringeordning, dog således at mindre elektronik og batterier kan anbringes i en pose på låget af spandene for de genanvendelige materialer. Indsamling af tekstiler vil ligeledes blive en bringeordning, dvs. at man afleverer tekstiler på genbrugsstationen.

I løbet af 2023 vil alle sommerhuse i Odsherred således kunne sortere otte affaldstyper:

1. Madaffald,
2. papir,
3. pap,
4. plastik
5. mad- og drikkekartoner,
6. metal,
7. glas
8. restaffald

Genbrugspladsen: her skal man aflevere:

- Farligt affald
- Haveaffald
- Byggeaffald
- Tekstiler
- Storskrald
- Elektronik
- Flamingo
- Genbrug – møbler etc.

Affaldssortering vil ikke kunne fungere uden samarbejde

Sorteringen af affaldet er et nødvendigt skridt på vejen til genanvendelse, og her har forskere set på, hvordan man flere steder har praktiseret affaldssortering. Undersøgelserne viser fx, at beboerne i de københavnske etageboliger generelt er positivt indstillede over for sortering af affald. En udbredt holdning er, at man bør sortere sit affald, og at man har et personligt medansvar for korrekt sortering.

Trods dette sker der mangelfuld og ukorrekt sortering. Nogle er ligeglade, sløser, har ikke tid i den konkrete situation, eller har svært ved at gennemskue hvordan noget affald skal sorteres. Ifølge undersøgelserne deltager op mod en femtedel af beboerne i etageejendommene ikke i sorteringen. I socialt belastede ejendomme kan det dog være op mod halvdelen af beboerne, som håndterer affaldet på en uhensigtsmæssig måde.

De problemer, der dermed bliver skabt, handler ikke alene om korrekt sortering og dermed korrekt levering til genanvendelse af affaldsressourcerne. De handler også om at opretholde god hygiejne samt pæne, indbydende og behagelige omgivelser i ejendommen.

Endvidere konkluderer man, at der er brug for bedre kontakt til kommunen, at introduktion af nye sorteringsmuligheder kan kræve mere tid i en overgangsperiode, at det visse steder kan være svært

Dato 3. februar 2023

ved at få plads til alle de nødvendige beholdere. Endvidere skal man være opmærksom på mere information og bedre formidling til alle om kravene til sortering af affaldet.

Retningslinjerne for de nye ordninger er følgende:

Fællesløsningen

Fællesløsninger er en mulighed ejendomme, der ønsker at etablere en fælles standplads til fælles affaldsbeholdere.

Fællesløsninger omfatter mad, rest, glas, metal, pap, papir, plast og mad og drikkekartoner.

For at etablere en fællesløsning skal følgende krav opfyldes:

Der skal være tilsagn fra alle i grundejerforeningen eller vejlauget, det kan også være et antal husstande, hvor Affaldsteamet vurderer, at det giver geografisk mening at etablere en fællesløsning.

Der skal være en kontaktperson for området, vejlauget eller grundejerforeningen. Det er kontaktpersonen, der står for al kontakt med affaldsteamet.

Kommunens Affaldsteam skal godkende både beholdervalg og standplads, før der kan etableres en fællesløsning.

Etablering af standplads

Grundejerforeningen skal selv stille et stykke jord til rådighed, hvor fælles beholdere kan placeres. Standpladsen skal vurderes af Affaldsteamet forud for etableringen.

Standpladsen skal have kørefast underlag, det betyder, at der skal være jævnt og plant. Det kan fx være fliser eller asfalt.

Det er vigtigt at skraldebilen kan komme til beholderne, når de skal tømmes.

Standpladsen skal etableres, så den overholder gældende afstandskrav.

1. Helårsejendomme maksimalt 10 meter fra skel.
2. Sommerhuse maksimalt 5 meter fra skel.

De ejendomme, der er omfattet af løsningen, skal selv stå for oprydning af standpladsen herunder omkring beholderne.

Ved f.eks. stikveje vil det også blive muligt at etablere en fællesløsning, så der ikke skal stå så mange beholdere ved den enkelte stikvej. Her vil kommunen i samarbejde med den enkelte vej forsøge at finde den bedste løsning.

Økonomi

Omkostningerne til etablering af standpladsen afholdes af grundejerforeningen – vejlauget

Der er ingen reduktion i affaldstaksterne i forbindelse med etablering af en fællesløsning

Er I interesseret i en fællesløsning

Udpeg en affaldsansvarlig der står for den primære kontakt til Affaldsteamet og henvend dig hurtigst muligt til os via nysortering@odsherred.dk eller book en telefontid via hjemmesiden

Naboløsningen

Denne ordning er etableret med fokus på sommerhusområderne. Dette for at tage hensyn til de sommerhusejere, der ikke benytter deres ejendom så meget, og som derfor ikke har det samme pladsbehov. Eller 2 sommerhuse hvor man f.eks. ikke har så meget glas og metal (eller en af de andre fraktioner), og derfor kan reducere antallet af beholdere. Der har været flere henvendelser fra interesserede sommerhusejere om denne løsning.

Naboløsningen er en mulighed for naboer med begrænset affaldsmængde, der ønsker at dele beholdere til genanvendelige materialer (ikke mad(restaffald))

Alle sommerhuse får som udgangspunkt 3 beholdere til det genanvendelige materiale (glas/metal) (papir/pap) (plastik/mad og fødevarerkartoner). Med en naboløsning får du mulighed for at deles med en nabo om disse 3 beholdere.

Naboløsningen åbner for muligheden for at 2 naboer med begrænset affaldsmængde (fx enlige, ældre eller sommerhusbeboere) kan dele beholdere til de genanvendelige materialer (ikke mad/restaffald). Forudsat at følgende retningslinjer overholdes:

Retningslinjer for naboløsninger

- Løsningen tilbydes kun til to ejendomme med fælles skæl.
- Løsningen er kun en mulighed for de ejendomme, der af affaldsteamet vurderes til at have begrænset affaldsmængde.
- Man kan deles om alle 3 beholdere eller nøjes med at dele to eller en. Fx kan man hver især have sin egen beholder til plast og mad og drikkekartoner og så være fælles om beholdere til glas og metal og pap og papir.
- Det skal oplyses, hvor de forskellige beholdere placeres, og de må ikke flyttes uden forudgående aftale med Odsherred kommune.
- Der skal indsendes kontaktoplysninger navn, adresse, mail og telefonnr. På begge parter i naboløsningen.
- Der er ikke reduktion i affaldsgebyret, man betaler det samme, som hvis man har 3 beholdere hver.
- Begge parter i en naboløsning kan til enhver tid ophæve aftalen om naboløsningen.
- Odsherred kommune kan ligeledes ophæve aftalen om naboløsningen hvis ordningen misligholdelse (gentagne overfyldninger, fejlsortering og andet).

Hvis man beslutter at indgå i en naboløsning, skal man sørge for at lave en indbyrdes aftale med naboen, da der ved evt. bestilling af ekstra tømninger faktureres hos den ene nabo, som så skal sørge for opkrævning af halvdelen af beløbet hos den anden nabo.

Er man interesseret i en naboløsning, skal man hurtigst muligt henvende sig til affaldsteamet via nysortering@odsherred.dk eller booke telefontid via hjemmesiden.

Dato 3. februar 2023

Stille frem løsningen

I dag har sommerhusene kun en spand, og mange har en standardplads ved deres indkørsel, hvor spanden står – mange har endog et pænt skjul til spanden.

Ordningen I dag er således, at hvis spanden står det rigtige sted med håndtaget vendt ud, så bliver spanden tømt – eller bliver den ikke.

Stille frem ordningen fungerer således:

- En spand bliver kun tømt, hvis det er den rigtige spand, og hvis den står det rigtige sted med håndtaget vendt ud.
- Det er sommerhusejerne, der er ansvarlig for, at den spand der står for tur, og som skal tømmes – står på det rigtige sted og på den rigtige måde- ellers vil den ikke blive tømt.
- Den præcise grænseflade er således den samme, som den vi I princippet har I dag.
- Administrationen af de 4 spande, og sikring af at sorteringen er korrekt, og at vi får tømt det, der skal tømmes, er sommerhusejernes ansvar. De spande der ikke skal tømmes, må man sørge for ikke står samme sted, som den der skal tømmes, ligesom man I fællesskab fx på en stikvej kan sørge for, at man netop har det stillet ud, som man I fællesskab vil have tømt.

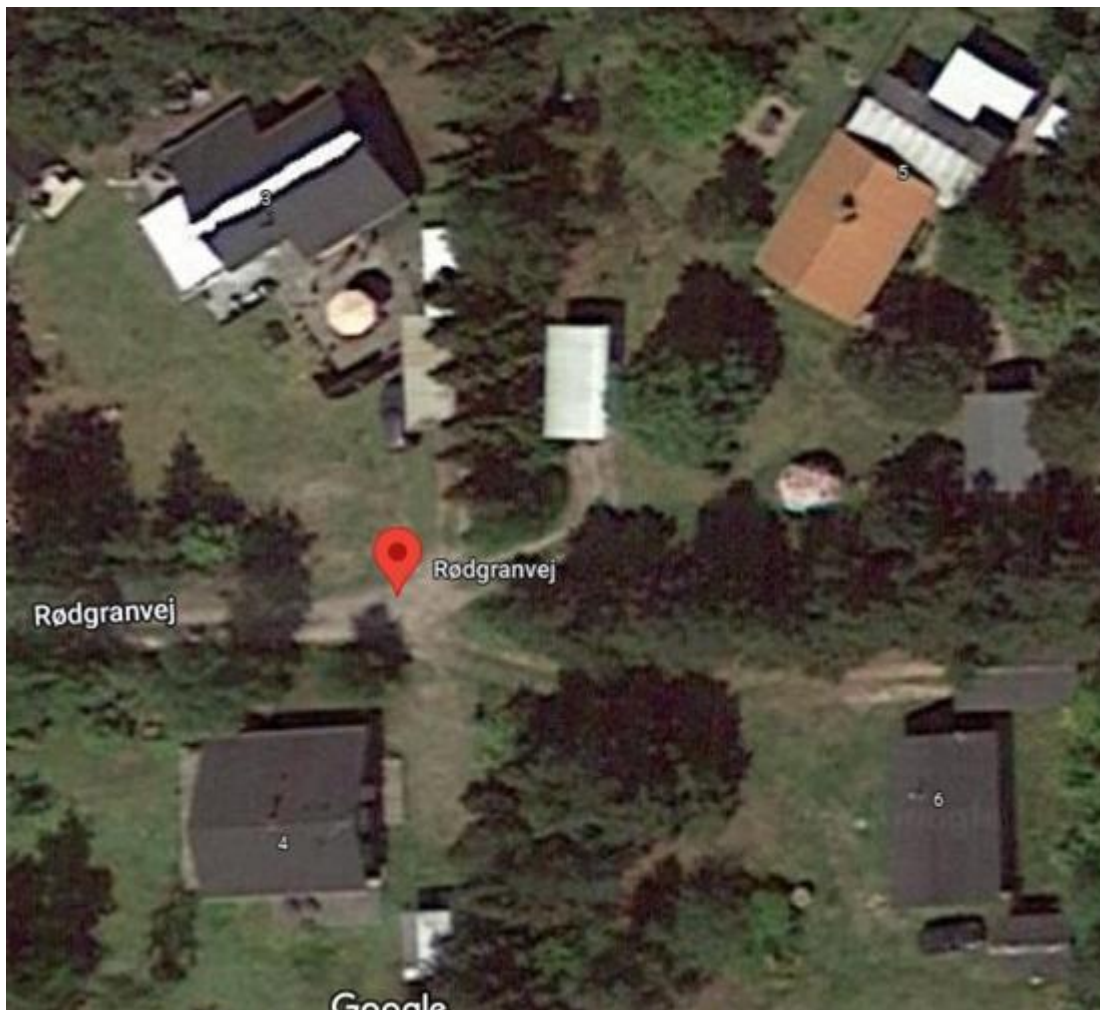
Hvis den rigtige spand ikke står på den rigtige måde på den rigtige dag – så er det vores ansvar – ikke kommunen.

Det er ikke noget krav, at alle beholdere skal stå maks. 5 meter fra skel hele tiden, man kan ”nøjes” med at stille de beholdere frem, der skal tømmes (max 5 m), de andre beholdere kan stå et andet sted på grunden.

Kommunens selvbetjeningsordninger, herunder sms og tømmekalendere er gældende for både helårs og sommerhuse, og vil blive udvidet med de nye ordninger.

Alle husstande må tænke over, hvordan deres eget affaldssystem skal designes.

Som sagt så vil hvert sommerhus få 4 affaldsspande. Mit sommerhus ligger fx i bunden af stikvejen Rødgranvej beliggende i Østerlyng. Nedenfor er dette vist således i Google map.

Som det kan ses på billedet, er der her 4 sommerhuse, der har udkørsel same sted i bunden af vejen – det betyder, at der kunne komme til at stå 16 spande her.

Der vil være flere steder, hvor sommerhusejere kommer til at stå i samme situation. For dem vil det være relevant at snakke sammen for at få afgjort, om det vil være en god ide at dele nogle af spandene samt hvis det vedtages, hvordan det så skal fungere i praksis.

På min stikvej har vi 6 parceller. I 3 af de parceller der ligger i bunden af stikvejen, er beboerne i sommerhuset en stor del af året, medens beboerne i de 3 øvrige parceller kun er i sommerhuset i ferieperioderne. Vi deler allerede hinandens spande, selv om vi pt kun har en spand med 2 rum. Det har betydet, at vi kun oplever ganske få gange med overfyldte spande, og kun på de tidspunkter hvor vi er i husene på samme tid. Endvidere har det den fordel, at når en nabo bruger vores spande på tidspunkter, hvor vi ikke er her, så virker sommerhusene mere beboeligt.

I vores grundejerforening vil vi på næste generalforsamling diskutere, hvordan vi på hver af vores stikveje kan etablere et fornuftigt samarbejde omkring stikvejens affaldssortering.

Måske vil det også være relevant at tænke over, om man skulle etablere en eller anden form for skjulere, så det kan se pænere ud.

Skraldeskjul til de nye ordninger

Hvis man ønsker at lave et skraldeskjul ("indhegning") til fire beholdere, skal der som minimum beregnes 2,85 m til beholderne.

Indhegningen må kun være lukket på de 3 sider, og åbningen skal vende ud mod adgangsvejen.

Der skal som minimum være 10 cm mellem beholderne, og håndtagene skal vende ud mod vejen, ved tømning.

Beholderne må stå max 5 meter fra skel ved sommerhuse og 10 meter ved helårsejendomme.

En ting er at få fundet ud af, hvad man gør med de 4 spande, som vi nu får. Skal man sortere i de 10 fraktioner, der kræves, samt sortere de ting der ikke må komme i spandene, og som skal til storskrald fx elektronik, flamingo, aske etc., så er man også nødt til at designe et mindre affaldssystem, således at en første sortering sker i selve husstanden. Her må man tænke i tørt og vådt affald.

Der er forskel på, hvordan man bør opbevare affald, alt efter om det er vådt eller tørt. Mens vådt affald tæller organisk affald og restaffald, består den tørre gruppe af plastik, glas, metal, papir og pap.

Da organisk affald hovedsageligt består af madvarer, kan det nemt risikere at lugte og væske, og det kan tiltrække fluer og bananfluer. Det er derfor vigtigt, at man opbevarer denne type affald i lukkede beholdere, og sætter en plads af i nærheden af køkkenet til det.

Nedenfor er vist to billeder af systemer til tørt affald.

Dato 3. februar 2023

samt

For at et affaldssystem fungerer, skal det:

Være lettilgængeligt Det skal være nemt at gå til beholderne og smide affaldet i dem.

Rumme en beholder til hver affaldstype Tjek, hvilke affaldstyper der skal sorteres, og hav en beholder til hver slags. På den måde undgår man at skulle sortere på ny senere.

Være den rigtige størrelse Er beholderen for lille, vil affaldet hurtigt kigge op og se grimt ud og måske lugte. Tænk over, hvilken type affald man har mest af, samt hvad der fylder mest. Plastik fylder typisk meget.

Være tydeligt inddelt. Vælg eventuelt beholdere i forskellige farver eller sæt klistermærker med piktogrammer på. Så ved hele familien og gæster også, hvad der er til hvad.

Være let at tømme Beholderne skal tømmes på et tidspunkt. Her er det en fordel, at beholderne vejer mindst muligt og er lette at tage fat i og bære ud.

Dato 3. februar 2023

Være placeret rigtigt Affaldssystemet skal placeres tæt på, hvor affaldet opstår. Da det oftest er i køkkenet, er det en god ide at placere det her. Måske også en papirkurv på kontoret og en krukke til batterier.

Det er vigtigt, at man gør noget ud af udseendet på sin løsning. Opbevaret affald kan hurtigt blive trist at se på og i sidste ende påvirke motivationen til at sortere.

Oplæg til diskussionen

De nye ordninger er nu så langt fremme, at det på nuværende tidspunkt er endeligt besluttet at alle sommerhuse skal have tre supplerende beholdere. Der vil blive mulighed for, at den enkelte grundejerforening kan beslutte, at man i stedet laver en fællesløsning, så alle beholderen står samlet et sted, eller den enkelte sommerhusejer kan vælge at gå sammen med naboen og være fælles om en, to eller alle tre beholdere.

En "mini" fællesløsning kan også være en mulig løsning ved f.eks. ved stikveje. Denne dialog tager kommunen med den enkelte grundejerforening/sommerhusejer, således at man får tilrettelagt de forskellige løsninger, så de passer bedst mulig til de lokale forhold.

Udfordringerne er i kommunen blevet drøftet meget inden ordningerne blev vedtaget både med grundejerforeninger og sommerhusejere, samt kommunens egne erfaringer fra de nuværende indsamlinger i områderne, og kommunen har forsøgt at tage højde for det den kan.

De nuværende erfaringer med affaldssortering peger på, at de kritiske punkter er: samarbejde, videndeling, information og en fornuftig indretning af vores individuelle sorteringssystemer. Vores spørgsmål lyder til Jer lyder derfor:

1. Hvilke muligheder ser I, for at vi i grundejerforeningerne kan hjælpe hinanden med at få affaldssorteringen til at foregå så gnidningsfrit som muligt?
2. Hvilken information ønskes af sommerhusejerne? Skal den være elektronisk eller på papir? Hvor tit skal der informeres, således at kommunen rammer flest mulige sommerhusejere og dermed får sorteret så godt som muligt?
3. Et andet vigtigt emne er problematikken omkring manglende beskæring, således at skraldebilerne kan komme frem, problemet bliver jo ikke mindre nu, når flere skraldebiler skal frem? Kan vi etablere et samarbejde mellem kommunen og grundejerforeningerne, så vi i fællesskab måske kan finde nogle gode løsninger.

Hvis I har spørgsmål, som I gerne vil have besvaret af kommunen, så send dem til os, så vil vi samle dem sammen og sende dem til kommunen for at få svar.

På FSNR's hjemmeside vil vi så oprette en sektion med spørgsmål og svar vedrørende affaldssortering, som alle derefter vil kunne tilgå.

I kan sende spørgsmålene til peter.beyer@mail.dk så skal jeg samle dem samme og skaffe svarene.

Peter Beyer